

Μαρούσι, 25 Αυγούστου 2026
Αριθ. Πρωτ.: 495

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Λεωφ. Κηφισίας 37-39,
151 23, Μαρούσι
Τηλέφωνο: 213 1510 996
Email: koinel@civilprotection.gr

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων/
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου/
Τμήμα Ερωτήσεων και Α.Κ.Ε.

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε μέσο κοινοβουλευτικού ελέγχου».
ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθ. 7163/ 20.07.2026 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου, σας γνωρίζουμε ότι, μετά από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΜΕΡΟΥΣ Α' «ΜΕΤΡΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ» του ν. 4728/ 2020 (Φ.Ε.Κ. Α' – 186), χορηγήθηκε έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος σε πληγέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή πληγείσες νομικές οντότητες που περιέρχονται ή περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των φυσικών καταστροφών που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και των συνεπακόλουθων πλημμυρών που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς και των Περιφερειακών Ενοτήτων Φθιώτιδας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης, Ζακύνθου, Λευκάδας, Κορινθίας και Ευρυτανίας, στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2020.

Σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο «*Η πληρωμή των δικαιούχων διεκπεραιώνεται με μόνη την υποβολή της αίτησης και το ποσό καταβάλλεται στον δικαιούχο μετά από την έκδοση απόφασης της Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε...*», ενώ στην Κ.Υ.Α. καθορίζονται «*...η διαδικασία διαπίστωσης της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες όπως ορίζονται στην εν λόγω απόφαση, επιπλέον δικαιολογητικά που τυχόν θα απαιτηθεί να κατατεθούν, κατά περίπτωση, από τους δικαιούχους...*».

Κατ' εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΓΓΨΔΑΔ 198/7.10.2020 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' – 4430), αναφορικά με τις τεχνικές λεπτομέρειες και ειδικότερα ζητήματα υποβολής της αίτησης χορήγησης της έκτακτης εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, και η υπ' αριθ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./οικ. 10423/Α380/7.10.2020 (Φ.Ε.Κ. Β' – 4434) Κ.Υ.Α. καθορισμού της διαδικασίας διαπίστωσης της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και χορηγήθηκε η έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση σε πληγέντα φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις των προαναφερόμενων πληγισίων περιοχών.

Επίσης, συμφώνως προς το άρθρο τεσσαρακοστό έκτο του ν. 4737/ 2020 (Φ.Ε.Κ. Α' – 204), δυνάμει της υπ' αριθ. ΔΑΕΦΚ-ΚΕ/οικ.20759/Α380/30.10.2020 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' – 4947), καθορίστηκαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες για την έκδοση των Αποφάσεων πληρωμής δικαιούχων της

έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης. Επισημαίνεται ότι για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας αρμόδιες Υπηρεσίες ήταν η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Βορείου Ελλάδος (ΔΑΕΦΚ-ΒΕ) για τις αιτήσεις που αφορούν σε πληγείσες κατοικίες και η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος (ΔΑΕΦΚ-ΚΕ) για τις αιτήσεις που αφορούν στη χορήγηση της ενίσχυσης σε πληγείσες επιχειρήσεις.

Βάσει των ανωτέρω η ενίσχυση χορηγήθηκε στους αιτούντες με έκδοση Αποφάσεων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες αποκλειστικά και μόνο βάσει των στοιχείων που δήλωσαν στην υποβληθείσα αίτηση – υπεύθυνη δήλωσή τους, στην οποία -μεταξύ άλλων- δήλωναν ότι δεσμεύονται να προσκομίσουν οποιοδήποτε στοιχείο τους ζητηθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες προς απόδειξη των δηλωθέντων. Επίσης, δήλωναν ότι γνώριζαν ότι θα ελεγχθεί η ορθότητα της υποβληθείσας αίτησης τους και η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και σε περίπτωση υποβολής δήλωσης ψευδών στοιχείων για τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΜΕΡΟΥΣ Α΄ «ΜΕΤΡΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ» του ν. 4728/ 2020 (Φ.Ε.Κ. Α΄ – 186), θα επιβληθούν -πέραν των προβλεπόμενων από άλλες διατάξεις- κυρώσεις, και αυτή της επιστροφής στο Ελληνικό Δημόσιο, ποσού **τετραπλασίου** του χορηγηθέντος επιδόματος.

Μετά τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης στους πληγέντες, η ΔΑΕΦΚ-ΚΕ -ως αρμόδια Υπηρεσία- ξεκίνησε τον Ιούλιο 2021 τον έλεγχο ορθότητας των υποβληθεισών αιτήσεων – υπεύθυνων δηλώσεων. Επισημαίνεται ότι υποβλήθηκαν 30.195 αιτήσεις για κατοικίες, εκ των οποίων 17.935 εγκρίθηκαν και έπρεπε να ελεγχθεί η ορθότητά τους από τη ΔΑΕΦΚ-ΚΕ και αντίστοιχα για επιχειρήσεις από τις 12.001 εγκρίθηκαν 7.368 που έπρεπε να ελεγχθεί η ορθότητά τους από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και μετά τη μεταφορά της εν λόγω αρμοδιότητας [παρ. 12 του άρθρου 22 του ν. 5116/ 2024 (Φ.Ε.Κ. Α΄ – 100)] από τη ΔΑΕΦΚ-ΚΕ.

Σημειώνεται ότι πολλοί αιτούντες, οι οποίοι είχαν λάβει την έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση, εξέφρασαν την επιθυμία να επιστρέψουν το ποσό που τους χορηγήθηκε. Η ΔΑΕΦΚ-ΚΕ απέστειλε σχετικό ερώτημα προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το οποίο απάντησε ότι στην περίπτωση που οι λαβόντες την οικονομική ενίσχυση προβούν οικειοθελώς στην ανάκληση των αιτήσεών τους, οφείλουν να επιστρέψουν την οικονομική ενίσχυση που έλαβαν και όχι το τετραπλάσιο αυτής.

Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη τους πρώτους ελέγχους ορθότητας, αφενός μεν για λόγους ίσης μεταχείρισης προς τους πληγέντες, στους οποίους χορηγείται η πρώτη αρωγή έναντι στεγαστικής συνδρομής μετά από φυσικές καταστροφές, αφετέρου δε στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης, η ΔΑΕΦΚ-ΚΕ πρότεινε επανειλημμένα νομοθετική ρύθμιση, ώστε στην περίπτωση υποβολής αναληθών ή ψευδών δηλώσεων για χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης να μην επιβάλλεται η υπέρογκη κύρωση της επιστροφής του ποσού στο τετραπλάσιο ύψος, αλλά ο πολίτης να υποχρεούται να επιστρέψει το ποσό που του έχει χορηγηθεί, το οποίο τελικά ρυθμίστηκε με το άρθρο 22 του ν. 5116/ 2024 (Φ.Ε.Κ. Α΄ – 100). Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 85 του ν. 5264/ 2025 (Φ.Ε.Κ. Α΄ – 239), το 2025 ρυθμίστηκε -μέσω εξουσιοδοτικής διάταξης- να καθορίζεται με Κ.Υ.Α. η διαδικασία και τα όργανα βεβαίωσης και ανάκτησης του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού ή επιστροφής αυτού.

Από την έναρξη του ελέγχου ορθότητας των υποβληθεισών αιτήσεων και εισέτι, η ΔΑΕΦΚ-ΚΕ είχε να διαχειριστεί το έργο της αποκατάστασης πέρα των προηγούμενων φυσικών

καταστροφών, μεγάλων φυσικών καταστροφών που εκδηλώθηκαν μετά τον Ιανό [σεισμός 2020 Σάμος, σεισμός 2021 Θεσσαλία, σεισμός 2021 Ηράκλειο Κρήτης, πλημμύρες Σεπτεμβρίου 2023 (Daniel)], ενώ τον Ιούλιο του 2023 με την μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας έπρεπε να διευθετήσει και θέματα που προέκυψαν από τη μεταφορά (μετακόμιση, μεταφορά πιστώσεων, νέες διαδικασίες πληρωμών κ.λπ.).

Βάσει των ανωτέρω και δεδομένου του μεγάλου αριθμού των υποβληθέντων αιτήσεων και του μεγάλου όγκου υποθέσεων πληγέντων κτηρίων από τις μεγάλες φυσικές καταστροφές που έχει επιφορτιστεί η ΔΑΕΦΚ-ΚΕ, αποφασίστηκε, για μεν τις επιχειρήσεις δυνάμει του άρθρου 18 του ν. 5214/ 2025 (Φ.Ε.Κ. Α' – 109), για δε τις κατοικίες δυνάμει της υπ' αριθ. 49859/Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./Α380/12.8.2025 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' – 4706), η μεταφορά της αρμοδιότητας της ορθότητας των εκκρεμών υποθέσεων σε άλλη Διεύθυνση της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. [τη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Δυτικής Ελλάδος (ΔΑΕΦΚ-ΔΕ)].

Επίσης, ενώ η αρχική Κ.Υ.Α. [παρ. 3. του κεφ. Α3 «ΕΛΕΓΧΟΣ» της υπ' αριθ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./οικ. 10423/Α380/7.10.2020 (Φ.Ε.Κ. Β' – 4434)] προέβλεπε ότι σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η αναζήτηση ή/ και η εύρεση στοιχείων που απαιτούνται για τον έλεγχο της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων, η αρμόδια Υπηρεσία ενημερώνει εγγράφως (με απόδειξη παραλαβής) τον δικαιούχο προκειμένου να προσκομίσει - εντός δύο (2) μηνών από την παραλαβή της ειδοποίησης- δικαιολογητικά προς απόδειξη των δηλωθέντων στοιχείων, προβλέφθηκε, δυνάμει της υπ' αριθ. 17175/Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./Α380/9.3.2026 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' – 1290), η δυνατότητα, εφόσον προκύψει η αναγκαιότητα περαιτέρω συμπλήρωσης ή διόρθωσης των στοιχείων, η Υπηρεσία ενημερώνει εκ νέου εγγράφως τον δικαιούχο να προσκομίσει τα ζητηθέντα στοιχεία εντός νέας προθεσμίας δύο (2) μηνών από την παραλαβή της έγγραφης ενημέρωσής του. Επίσης, δυνάμει της ίδιας Απόφασης, δεδομένου ότι το συμβάν έλαβε χώρα το έτος 2020 και η χρήση της πληγείσας κατοικίας, καθώς και η στέγαση και λειτουργία των επιχειρήσεων κατά την ημέρα του συμβάντος, αποτυπώνεται στα φορολογικά στοιχεία του φορολογικού έτους 2020, προβλέφθηκε η αρμόδια Υπηρεσία στο πλαίσιο ελέγχου ορθότητας, να λάβει υπόψη της -πέραν των φορολογικών στοιχείων του φορολογικού έτους 2019 με τις τροποποιήσεις τους έως και την ημέρα του συμβάντος- και τα φορολογικά στοιχεία του έτους 2020.

Εν κατακλείδι, η Πολιτεία επέλεξε μια κατεπείγουσα και απλουστευμένη ψηφιακή διαδικασία, προκειμένου να χορηγηθεί άμεσα οικονομική ενίσχυση των πληγέντων με τη ρητή επιφύλαξη της Διοίκησης για τη διενέργεια μεταγενέστερων επαληθεύσεων και διασταυρώσεων. Επίσης, κατά τη διάρκεια αυτών των ετών με τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου ρυθμίστηκαν θέματα προς όφελος των πληγέντων, όπως τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, η επιτάχυνση των ελέγχων ορθότητας των υποβληθεισών αιτήσεων, και δόθηκε η δυνατότητα απόδειξης από τους πληγέντες των δηλωθέντων στην υπεύθυνη δήλωση στοιχείων.

Στο πλαίσιο ελέγχου ορθότητας των υποβληθεισών αιτήσεων – υπεύθυνων δηλώσεων, τα ζητούμενα δικαιολογητικά που προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (φορολογικά δεδομένα ετών 2019 και 2020, Ε9, πράξεις ΕΝΦΙΑ, στοιχεία μίσθωσης, λογαριασμοί ηλεκτρικής ενέργειας Σεπτεμβρίου 2020), αποσκοπούν αποκλειστικά στην επιβεβαίωση της χρήσης από τον αιτούντα της πληγείσας κατοικίας ή της επιχείρησης και της ταυτοποίησης αυτών, καθώς και του

ότι η εν λόγω κατοικία έχει πληγεί από τη φυσική καταστροφή. Σημειώνεται ρητά ότι φωτογραφικό υλικό της εποχής εκείνης ζητείται κατ' εξαίρεση και μόνο στις περιπτώσεις, όπου δεν υφίσταται καταγεγραμμένη αυτοψία από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. και δεν υπάρχει άλλο δημόσιο αποδεικτικό στοιχείο στον φάκελο του δικαιούχου.

Επιπροσθέτως, οι αρμόδιες Υπηρεσίες διαθέτουν ήδη πληροφορίες που προέρχονται από τις αρχικές ηλεκτρονικές αιτήσεις, τα στοιχεία της ΑΑΔΕ για το έτος 2019 που χορηγήθηκαν στην Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., τις αυτοψίες που διενεργήθηκαν από τις αρμόδιες Επιτροπές, το αρχείο των αρμόδιων Υπηρεσιών για τη χορήγηση στεγαστικής συνδρομής για επισκευή των πληγέντων κτηρίων από τον Ιανό και τα στοιχεία αυτά αξιοποιούνται πλήρως για την επαλήθευση των δηλωθέντων στοιχείων.

Βασική κατεύθυνση και πάγια εντολή προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες ελέγχου είναι η κατά το δυνατόν πλήρης εξάντληση κάθε δυνατότητας αυτεπάγγελτης αναζήτησης και ψηφιακής διασταύρωσης στοιχείων πριν από την απαίτηση πρόσθετων δικαιολογητικών από τους πολίτες. Η έγγραφη πρόσκληση πολιτών εντός της δίμηνης προθεσμίας ενεργοποιείται μόνο ως ύστατο μέσο για τις περιπτώσεις εκείνες, όπου τα διαθέσιμα δημόσια ψηφιακά αρχεία δεν επαρκούν για την οριστική τεκμηρίωση του φακέλου.

Μέχρι τη μεταφορά της αρμοδιότητας της ορθότητας των εκκρεμών υποθέσεων στη ΔΑΕΦΚ-ΔΕ, είχαν αποσταλεί από τη ΔΑΕΦΚ-ΚΕ 4.287 Έγγραφα για την προσκόμιση δικαιολογητικών, εκ των οποίων 432 αφορούσαν στη ΠΕ Καρδίτσας. Μετά τη μεταφορά, στάλθηκαν από τη ΔΑΕΦΚ-ΔΕ 6.000 Έγγραφα για συμπλήρωση δικαιολογητικών για τον έλεγχο ορθότητας.

Τέλος, υπογραμμίζεται ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο συνδέει την αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών αποκλειστικά με τη διαπίστωση ψευδών ή ανακριβών δηλώσεων και όχι με την απλή αντικειμενική αδυναμία προσκόμισης παλαιών εγγράφων. Η Πολιτεία αναγνωρίζει πλήρως την ιδιαιτερότητα των συνθηκών, την πάροδο του χρόνου, καθώς και το ότι οι κάτοικοι της Καρδίτσας δοκιμάστηκαν εκ νέου από μεταγενέστερες καταστροφές (όπως η κακοκαιρία «Daniel»). Ως εκ τούτου, κάθε υπόθεση εξετάζεται εξατομικευμένα με βάση τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι κανένας πραγματικά πληγείς πολίτης δε θα υποχρεωθεί σε επιστροφή της ενίσχυσης.

-Ο-

Υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας
Κώστας Κατσαφάδος